RAW Gebruikersdagen 2026

Tijdelijke verkeersmaatregelen

kennisplatform CROW

Even voorstellen

Marti Overbeek

RAW Beheer
Zitting in twee werkgroepen voor de herziening van 96a en b:

- Fiets en voetgangers
- Werken in de nabijheid van sporen

Praktische kennis, direct toepasbaar

- Kennisplatform CROW ontwikkelt en verrijkt collectieve kennis over **infrastructuur** en **mobiliteit**.

- We verzamelen, ontwikkelen én delen **praktische** en **duurzame oplossingen**. Ook bevorderen we het **toepassen** van deze kennis. Dit doen we voor én met de sector.

- Zo dragen we actief bij aan een **prettig** en **veilig** verblijf en duurzame **verplaatsing** in de fysieke leefomgeving van Nederland. Daar zijn we trots op!

“Iedere Nederlander ondervindt dagelijks de impact van ons werk.”

kennisplatform CROW

Inleiding

Eerst even dit:

Een tijdelijke verkeerssituatie (film)

Algemeen

Principe maatregel of standaard figuurnummer

Principe maatregel of standaard figuurnummer

3.3.1 De wegbeheerder (bevoegd gezag)

Wegbeheerders van Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen zijn **bevoegd gezag**. Daarnaast zijn er beheerders van bruggen, spoorwegbeheerders en particuliere beheerders van wegen die voor het verkeer zijn opengesteld. Ook deze beheerders kunnen als bevoegd gezag of als initiatiefnemer betrokken zijn bij wegwerkzaamheden.

De wegbeheerder is (publiekrechtelijk):

- **wettelijk aansprakelijk** voor de staat van de openbare weg;
- **verantwoordelijk** voor de veiligheid van weggebruikers;
- **verantwoordelijk** voor de kwaliteit van de afscheiding bij verkeersmaatregelen;
- **verantwoordelijk** voor de bereikbaarheid van derden (bijvoorbeeld winkeliers).

De wegbeheerder is in zijn rol als bevoegd gezag **primair verantwoordelijk voor het treffen van adequate verkeersmaatregelen**, het nemen van verkeersbesluiten, het stellen van voorwaarden en het verlenen van vergunningen die voor de uitvoering van een werk noodzakelijk zijn.

Principe maatregel of standaard figuurnummer

Verantwoordelijkheid delen en vastleggen

- In bestek taken wegbeheerder overdragen aan aannemer
- Wettelijke verantwoordelijkheid wegbeheerder blijft gelijk
- Wegbeheerder dient robuuste eisen op te nemen in bestek ten aanzien veiligheid bij werk in uitvoering

UAV paragraaf 30

4. De in deze paragraaf bedoelde voorzieningen en hulp zijn voor rekening van de aannemer, met dien verstande, dat dit voor tijdelijke werken van betekenis of maatregelen van ingrijpende aard slechts geldt, indien deze in de overeenkomst zijn omschreven.

Principe maatregel of standaard figuurnummer

1.4 Onderscheid in principe en standaardmaatregel

Uitgangspunten opbouw en inhoud van de publicaties:

- **Wegbeheerders en/of opdrachtgevers** moeten de mogelijkheid hebben om in meer of mindere mate te **kunnen sturen op de maatregel** die uiteindelijk op straat wordt gezet, zonder dat ze de opdrachtnemer een standaardmaatregel voorschrijven

- **Opdrachtnemers** moeten zelf **met voorstellen kunnen komen voor locatiespecifieke maatregelen**, waarbij de werkzaamheden veilig kunnen worden uitgevoerd met zo min mogelijk hinder voor het verkeer en de omgeving. Dit geldt zeker voor omvangrijke en complexe werkzaamheden.

Maatregelen afgestemd op werkzaamheden en/of het beheersgebied:

- **Opdrachtgever schrijft principe voor**
- **Aannemer werkt deze uit naar de maatregel, met behulp van**:
  - de standaardmaatregelen
  - en de locatiespecifieke weg- en verkeerskenmerken

Principe maatregel of standaard figuurnummer

- Keuzeboom

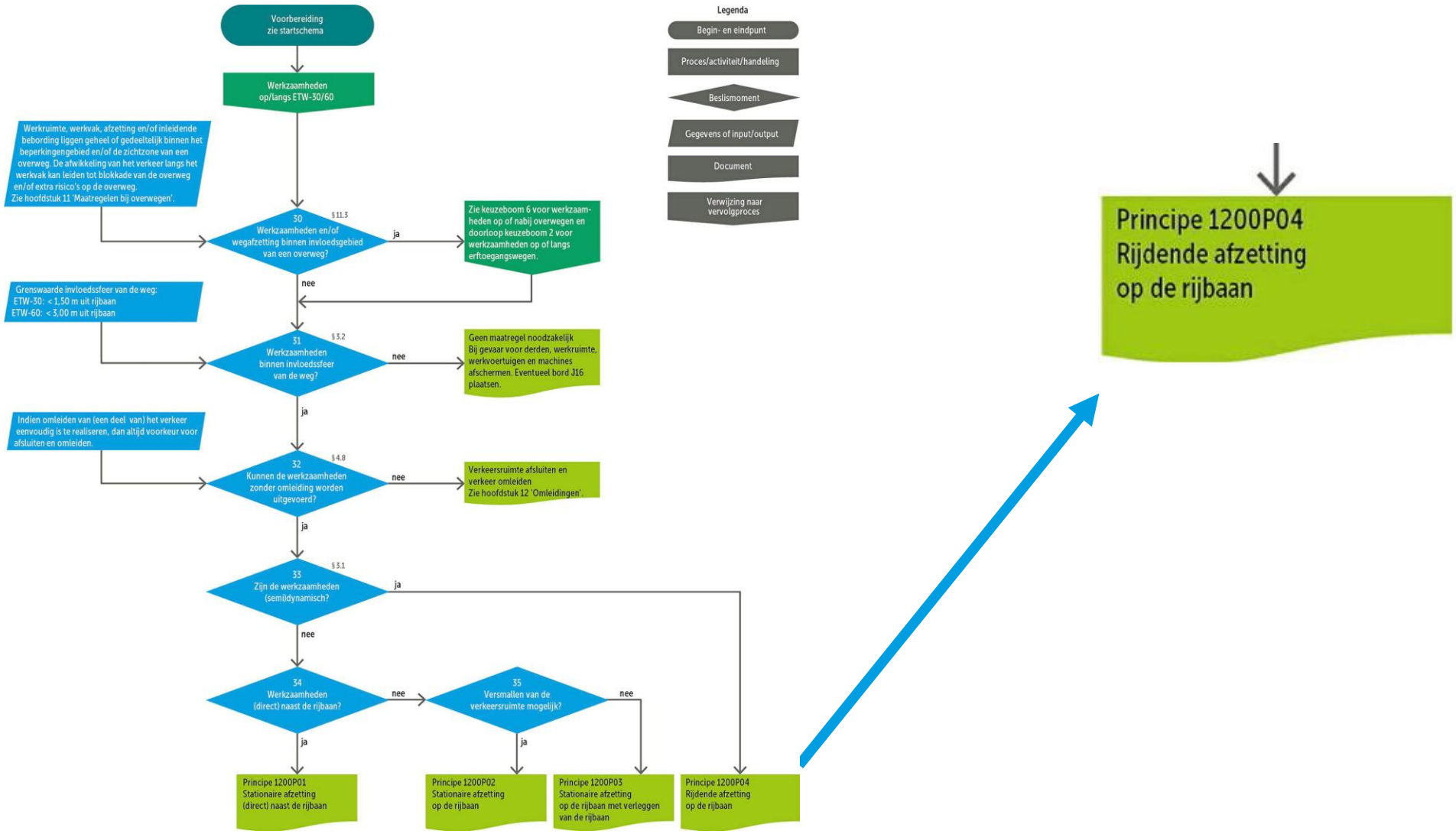

Principe maatregel of standaard figuurnummer

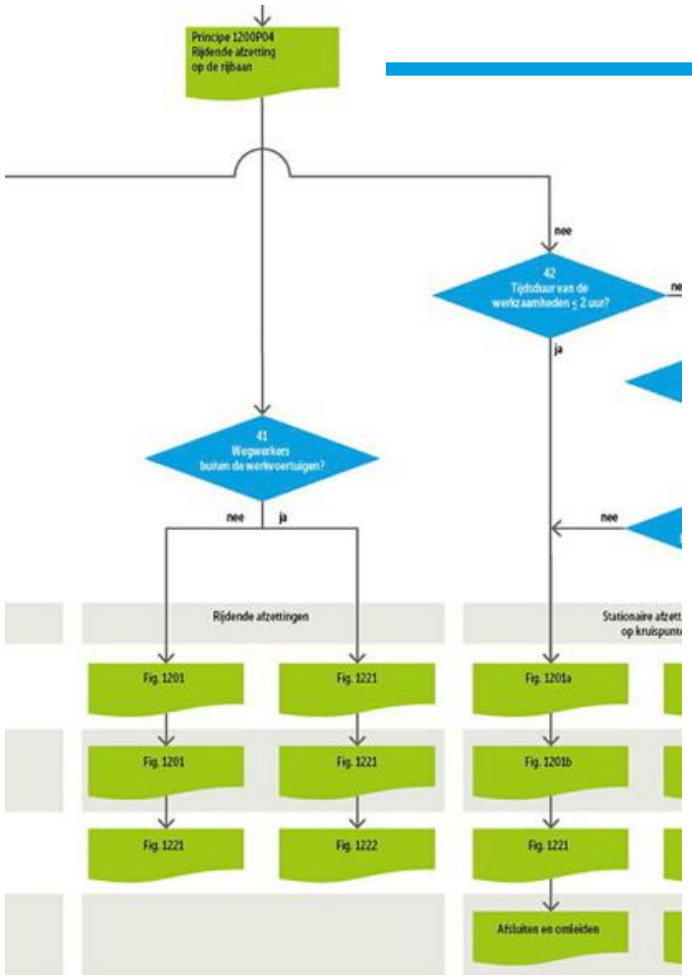

Principe 1200P04
Rijdende afzetting
op de rijbaan

Fig. 1222

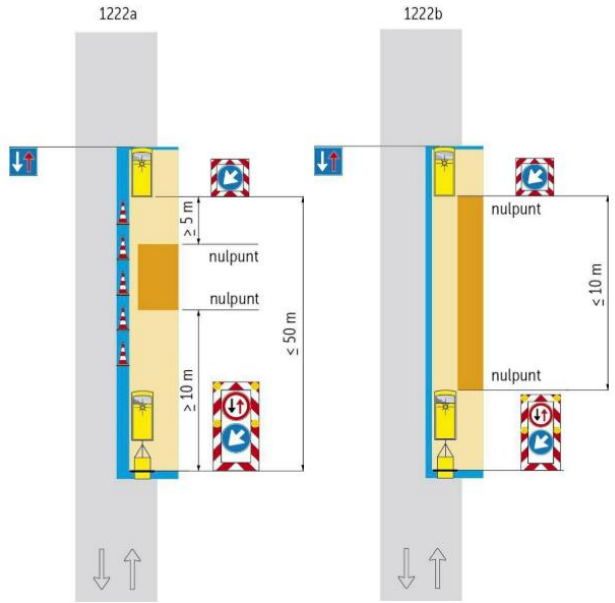

Principe maatregel of standaard figuurnummer

Nog niet in de RAW-systematiek!

Huidige resultaatsbeschrijving

deficode						teksten	eenheid
1	2	3	4	5	6		
						Toepassen van afzetting op enkelbaansweg. # *Situering in het werk (met vermelding van tek.nrs.) en bijzonderheden volgens handleiding vermelden.* Voor # *Bijv. vermelden de werkzaamheden volgens bestekspostnr(s).* *Deze beschrijving alleen gebruiken in situaties dat de daarop betrekking hebbende werkzaamheden korter duren dan vier weken.* *Als gebruik moet worden gemaakt van een tijdelijke verkeersregelinstallatie en/of tijdelijke verlichting dit vermelden en verwijzen naar het (de) betreffende bestekspostnr(s).*	EUR
1						Stationaire afzetting volgens CROW-publicatiereeks 'Werk in Uitvoering' figuurnummer # *Nadere omschrijving van de verkeersmaatregel met vermelding van figuurnummer en uitgangspunten volgens publicatiereeks 'Werk in Uitvoering' zoals: soort werk, tijdsduur categorie en lengte van het werkvak.*	
2						Afzetting volgens tekeningnummer(s). # *Tekeningnummers en uitgangspunten zoals: soort werk, tijdsduur categorie, lengte van het werkvak en vermelden.*	
	1					Toegestane snelheid bij werk in uitvoering: Vwiu = 70 km/h	
	2					Toegestane snelheid bij werk in uitvoering: Vwiu = 50 km/h	
	3					Toegestane snelheid bij werk in uitvoering: Vwiu = 30 km/h	
	4					Toegestane snelheid bij werk in uitvoering: Vwiu = * km/h	
					1	Met materiaal van de opdrachtgever # *Vermelden waar de materialen ter beschikking worden gesteld.*	
					2	Met materiaal van de aannemer	
					3	Met de volgende materialen van de opdrachtgever: # *Nadere omschrijving van de materialen en waar deze ter beschikking worden gesteld.* De aannemer voorziet in de overige materialen	

Nieuwe resultaatsbeschrijving

deficode						teksten	eenheid
1	2	3	4	5	6		
						Toepassen van afzetting op enkelbaansweg. # *Situering in het werk (met vermelding van tek.nrs.) en bijzonderheden volgens handleiding vermelden.* Voor # *Bijv. vermelden de werkzaamheden volgens bestekspostnr(s).* *Deze beschrijving alleen gebruiken in situaties dat de daarop betrekking hebbende werkzaamheden korter duren dan vier weken.* *Als gebruik moet worden gemaakt van een tijdelijke verkeersregelinstallatie en/of tijdelijke verlichting dit vermelden en verwijzen naar het (de) betreffende bestekspostnr(s).*	EUR
1						Principe maatregel volgens CROW-publicatiereeks 'Werk in Uitvoering' # *Nadere omschrijving van de principe maatregel volgens publicatiereeks 'Werk in Uitvoering'. Deze deficode niet kiezen in combinatie met deficode 2.*	
	1					Stationaire afzetting volgens CROW-publicatiereeks 'Werk in Uitvoering' figuurnummer # *Nadere omschrijving van de verkeersmaatregel met vermelding van figuurnummer en uitgangspunten volgens publicatiereeks 'Werk in Uitvoering' zoals: soort werk, tijdsduur categorie en lengte van het werkvak. Deze deficode inhoud niet kiezen in combinatie met deficode 1.*	
	2					Afzetting volgens tekeningnummer(s). # *Tekeningnummers en uitgangspunten zoals: soort werk, tijdsduur categorie, lengte van het werkvak en vermelden. Deze deficode inhoud niet kiezen in combinatie met deficode 1.*	
		1				Toegestane snelheid bij werk in uitvoering: Vwiu = 70 km/h	
		2				Toegestane snelheid bij werk in uitvoering: Vwiu = 50 km/h	
		3				Toegestane snelheid bij werk in uitvoering: Vwiu = 30 km/h	
		4				Toegestane snelheid bij werk in uitvoering: Vwiu = * km/h	
					1	Met materiaal van de opdrachtgever # *Vermelden waar de materialen ter beschikking worden gesteld.*	
					2	Met materiaal van de aannemer	
					3	Met de volgende materialen van de opdrachtgever: # *Nadere omschrijving van de materialen en waar deze ter beschikking worden gesteld.* De aannemer voorziet in de overige materialen	

Voorstellen uit de werkgroepen WiU

Concept, nog niet definitief!

Voorstellen uit de werkgroepen WiU

In totaal vijf werkgroepen voor de herziening van 96a en b:

- Fiets en voetgangers
- Werken in de nabijheid van sporen
- Verkeersregelaars
- Inzet verkeersmaatregelen
- Innovatie en automatisering

Fiets en voetgangers

- Geen andere kleuren toepassen als aanduiding van tijdelijke route voor fietsers en/of voetgangers.
  Alternatieve kleuren, bv. roze, hebben onvoldoende contrast. Zijn niet alleen slecht zichtbaar voor mensen met een visuele handicap, maar vallen ook weg tegen de achtergrond.

- Verbetering tijdelijke oversteek voor fiets en voetgangers.
  Inleidende bebording met knipperlichten. Toepassen van tijdelijke markering op de hoofdrijbaan, geleidestrepen en zig-zaglijn, bij uitvoeringsduur van meer dan 2 weken.

- Integreren STOMP-principe bij toepassen tijdelijke verkeersmaatregelen
  Stappen, **T**rappen, **O**penbaar Vervoer, **M**obility as a Service (MaaS) en **P**rivéauto.

- Mogelijke aanpassingen als gevolg van toenemend gebruik van bakfietsen, e-bikes en speedpedalecs.
  Denk aan breedte, reactietijden, e.d.

Werken in de nabijheid van sporen

- Beslisboom wordt herzien

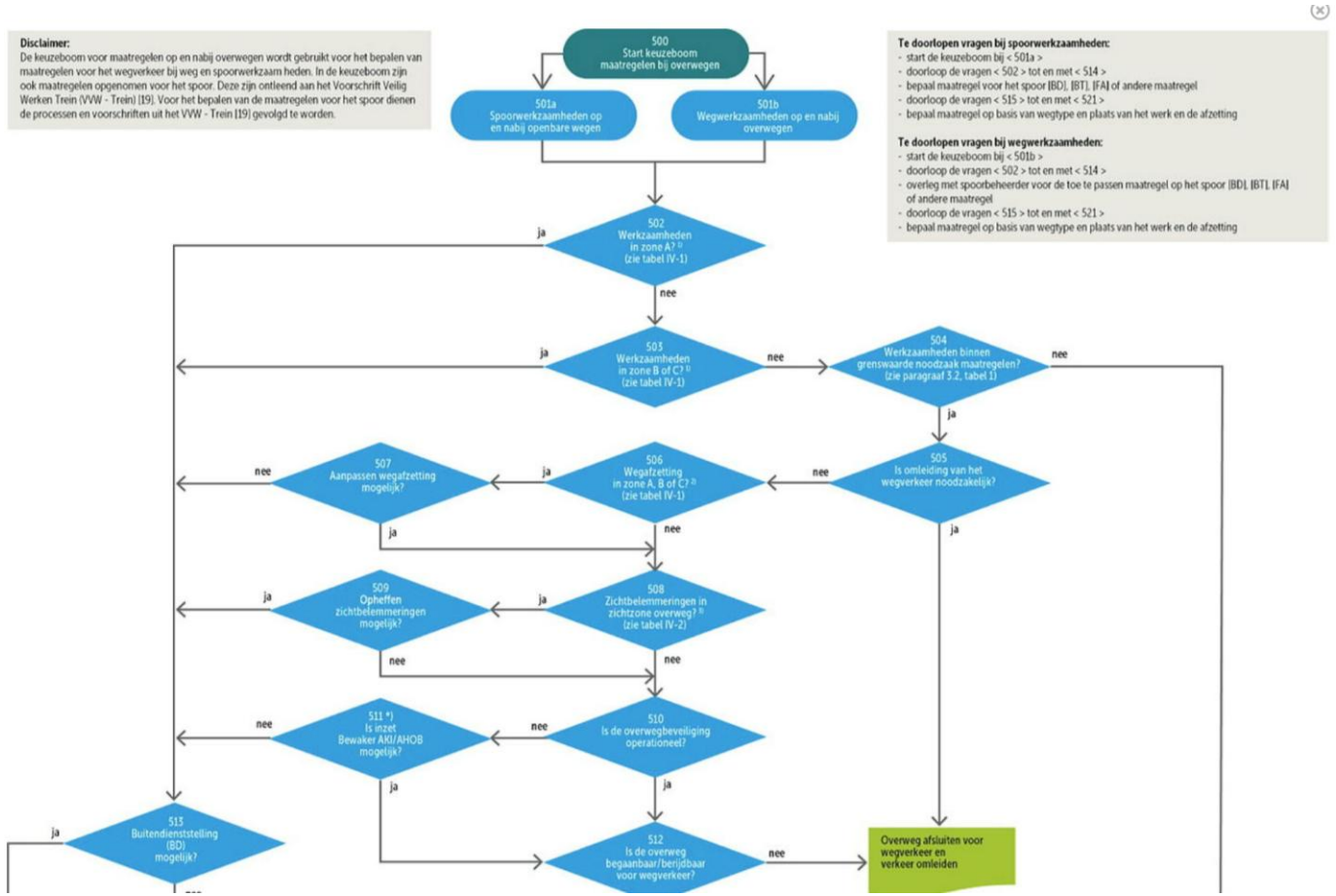

Werken in de nabijheid van sporen

- Een overzicht van dwarsprofielen met de gevaren- en nabijheidszones van alle spoorbeheerders die we in Nederland kennen. Inclusief metro en tram.

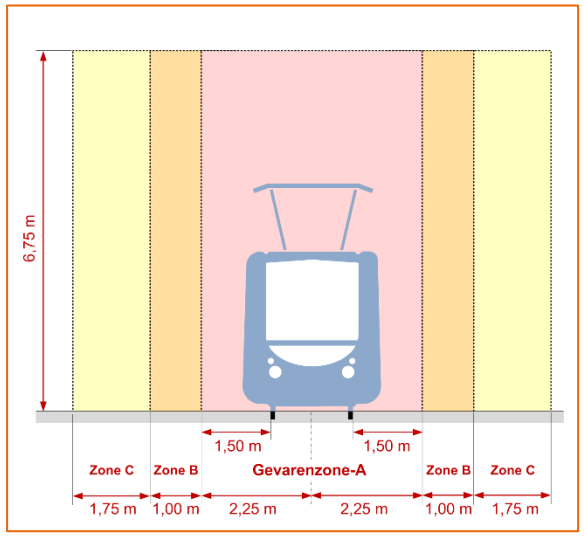

- Bij voorkeur geen koppeling tussen tijdelijke VRI en de overweg beveiliging.
  Heel complex, lange voorbereidingstijd van ca 1,5 jaar.
  Beter is dan een volledige afsluiting en verkeer omleiden.

- Figuren vanuit de bijlage worden verplaatst naar de hoofdtekst. Hierdoor is het duidelijker wat bij elkaar hoort.

Werken in de nabijheid van sporen

In de Standaard RAW Bepalingen, Paragraaf 62.13 Informatieoverdracht:

- Artikel 62.13.01 krijgt een extra lid met de tekst:
  Als er gewerkt wordt in de nabijheid van sporen, dan bespreekt de directie het treffen van tijdelijke verkeersmaatregelen in gezamenlijk overleg met de aannemer en de railinfrabeheerders.

- Artikel 62.13.02, lid 04 wordt uitgebreid met subleden voor werken in de nabijheid van sporen:
  aantal en type bij railinfrabeheerders aan te vragen publiekrechtelijke toestemmingen;
  aantal en type bij railinfrabeheerders aan te vragen privaatrechtelijke toestemmingen;

04 Het verkeersplan bevat, in aanvulling op de UAV, paragraaf 26, lid 01, ten minste de volgende gegevens:

a. effectbeoordeling van het werk op het lokale wegennet;
b. van toepassing zijnde tijdelijke verkeersmaatregelen met figuurnummer;
c. startdatum, tijdsduur, volgorde (fasering) en het op- en afdraaien van de te treffen tijdelijke verkeersmaatregelen;
d. locatie van de te treffen tijdelijke verkeersmaatregelen;
e. aantal en type bij wegbeheerders aan te vragen publiekrechtelijke toestemmingen;
f. aantal en type bij wegbeheerders aan te vragen privaatrechtelijke toestemmingen;
g. het aantal te verrichten verkeersmeldingen
h. inzet van verkeersregelaars;
i. wijze van inspecteren van de te treffen tijdelijke verkeersmaatregelen;
j. wijze van begeleiden of omleiden van fietsers, voetgangers, openbaar vervoer en overig verkeer;
k. transportroutes naar en van het werk;
l. beschikbare routes voor nood- en hulpdiensten;
m. bereikbaarheid omwonenden en bedrijven;
n. rolverdeling en contactgegevens van contactpersonen van de opdrachtgever, de wegbeheerder(s), de aannemer, en de overige betrokkenen bij het werk;
o. straatnamen, huisnummers, wegnummers en hectometrering.

Verkeersregelaars

- Lid 03 van artikel 62.15.01 komt te vervallen.
  Lid is er per abuis ingekomen vanuit het expliciteren.
  Tijdelijke verkeersmaatregelen moeten in principe zo zijn opgebouwd dat de inzet van verkeersregelaars niet nodig is.

62.15.01 Algemeen

01 Tot het treffen van een tijdelijke verkeersmaatregel behoort het verrichten van bijbehorende verkeersmeldingen.

02 Tot het treffen van een tijdelijke verkeersmaatregelen behoort het schoon, heel en veilig houden van de verkeersmaatregel.

~~**03**~~ Tot het treffen van tijdelijke verkeersmaatregelen behoort het inzetten van verkeersregelaars.

Tijdelijke verkeersmaatregelen in de Standaard

Hoofdstuk 62 Tijdelijke verkeersmaatregelen

Artikel 62.17.03 Verrekening van voorbereiding en treffen van tijdelijke verkeersmaatregelen.

De **opdrachtgever** beschrijft de verkeersmaatregelen in het bestek.

- **Verkeersplan en –tekening uitgewerkt door opdrachtgever**
  - tijdelijke verkeersmaatregelen verrekenen op basis van bestekpost, onder vermelding van principefiguur, figuurnummer(s) of verkeerstekening(en)

Verkeersplan en/of –tekening kan ook door de aannemer worden uitgewerkt. 2 scenario’s

- **Bij het bestek zit een verkeersplan maar geen verkeerstekening**
  - bestek vermeldt of aannemer verkeerstekening opstelt
  - het maken van de verkeerstekening verrekenen op een op te nemen bestekpost
  - tijdelijke verkeersmaatregelen verrekenen op een op te nemen stelpost of als meer werk

- **Bij het bestek zit geen verkeerplan en geen verkeerstekening**
  - bestek vermeldt of aannemer verkeersplan en een verkeerstekening opstelt
  - het maken van het verkeersplan en verkeerstekening verrekenen op een op te nemen bestekpost
  - tijdelijke verkeersmaatregelen verrekenen op een op te nemen stelpost of als meer werk

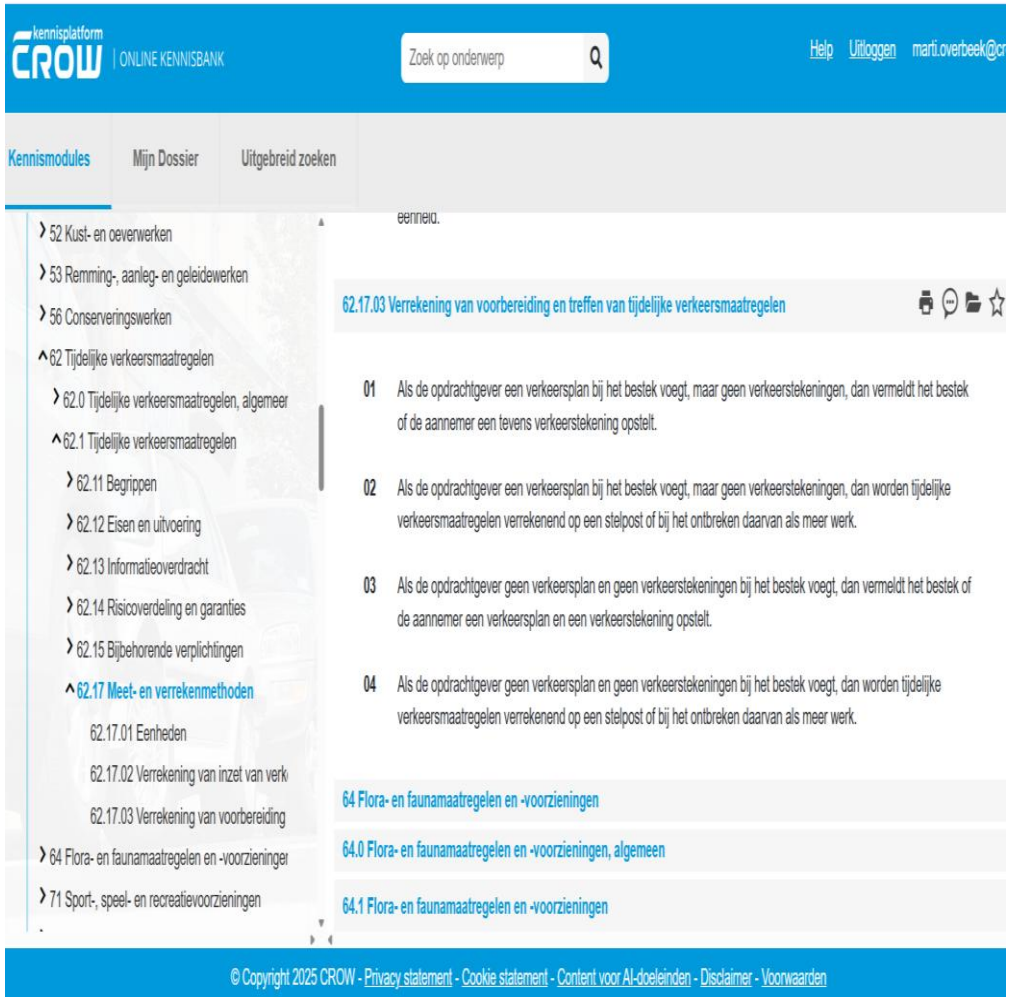

Hoofdstuk 62 Tijdelijke verkeersmaatregelen

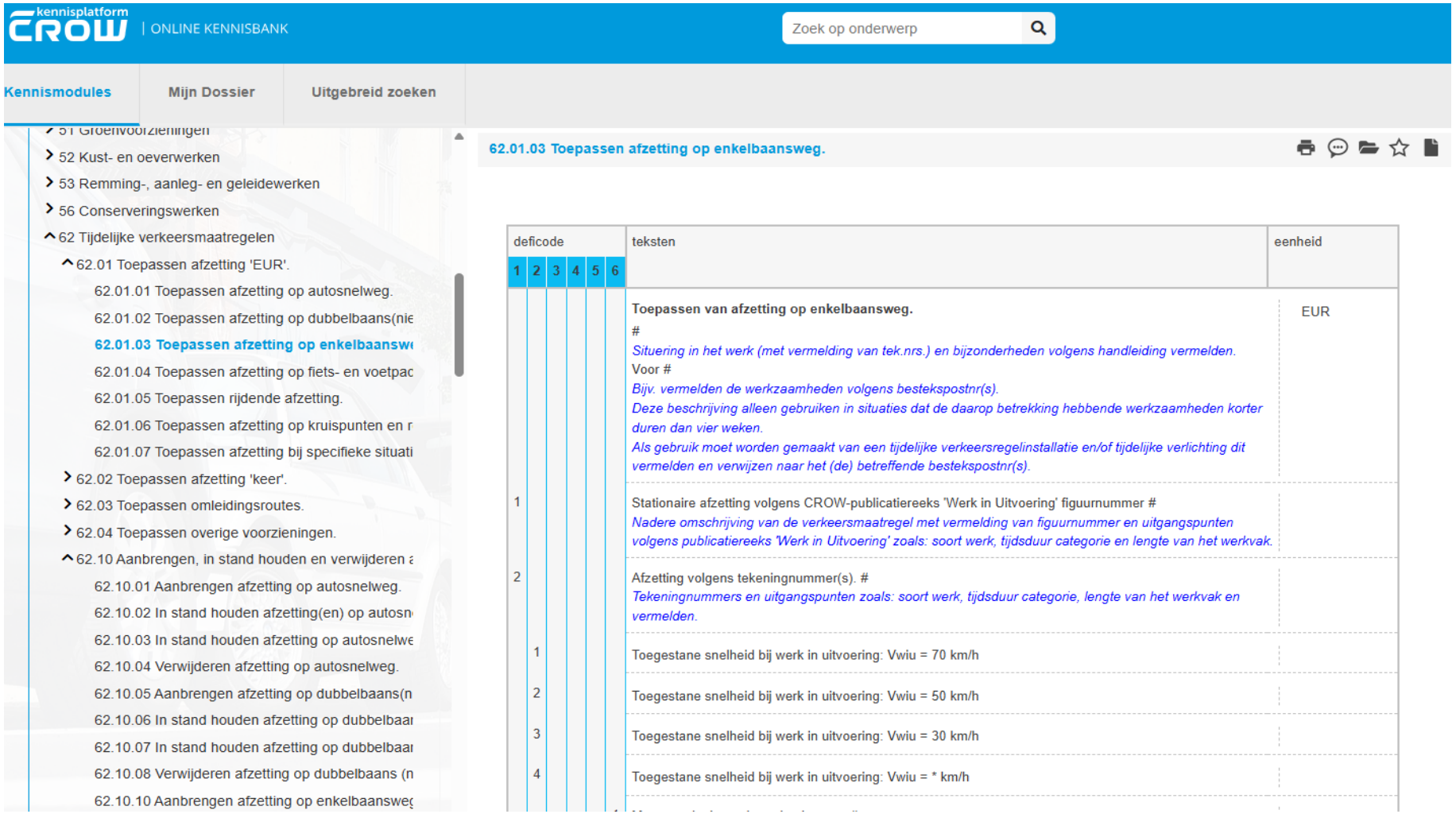

Bij werkzaamheden korter dan 4 weken

Hoofdstuk 62 Tijdelijke verkeersmaatregelen

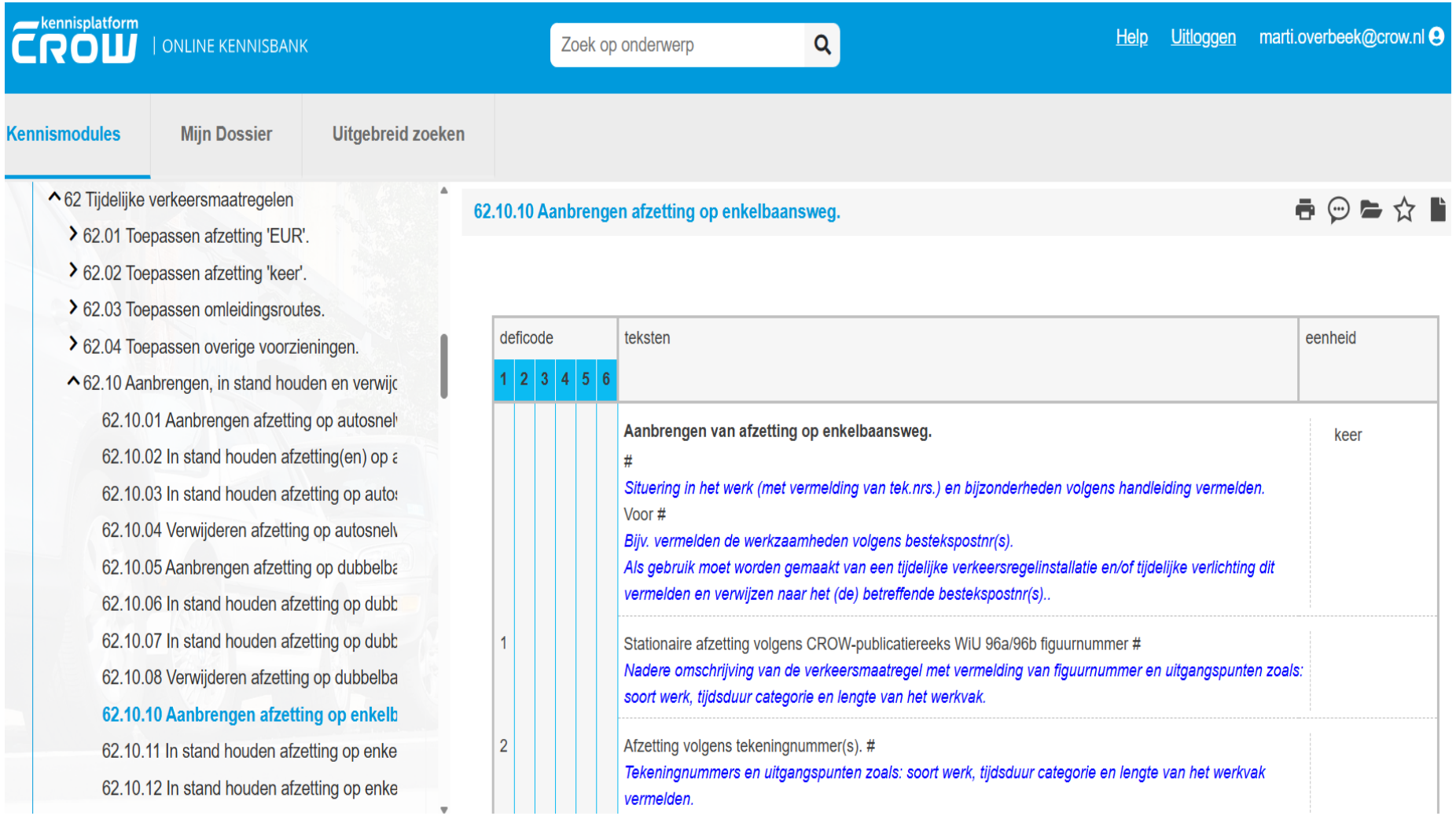

Bij werkzaamheden langer dan 4 weken opsplitsen in aanbrengen, in stand houden en verwijderen.

Hoofdstuk 62 Tijdelijke verkeersmaatregelen

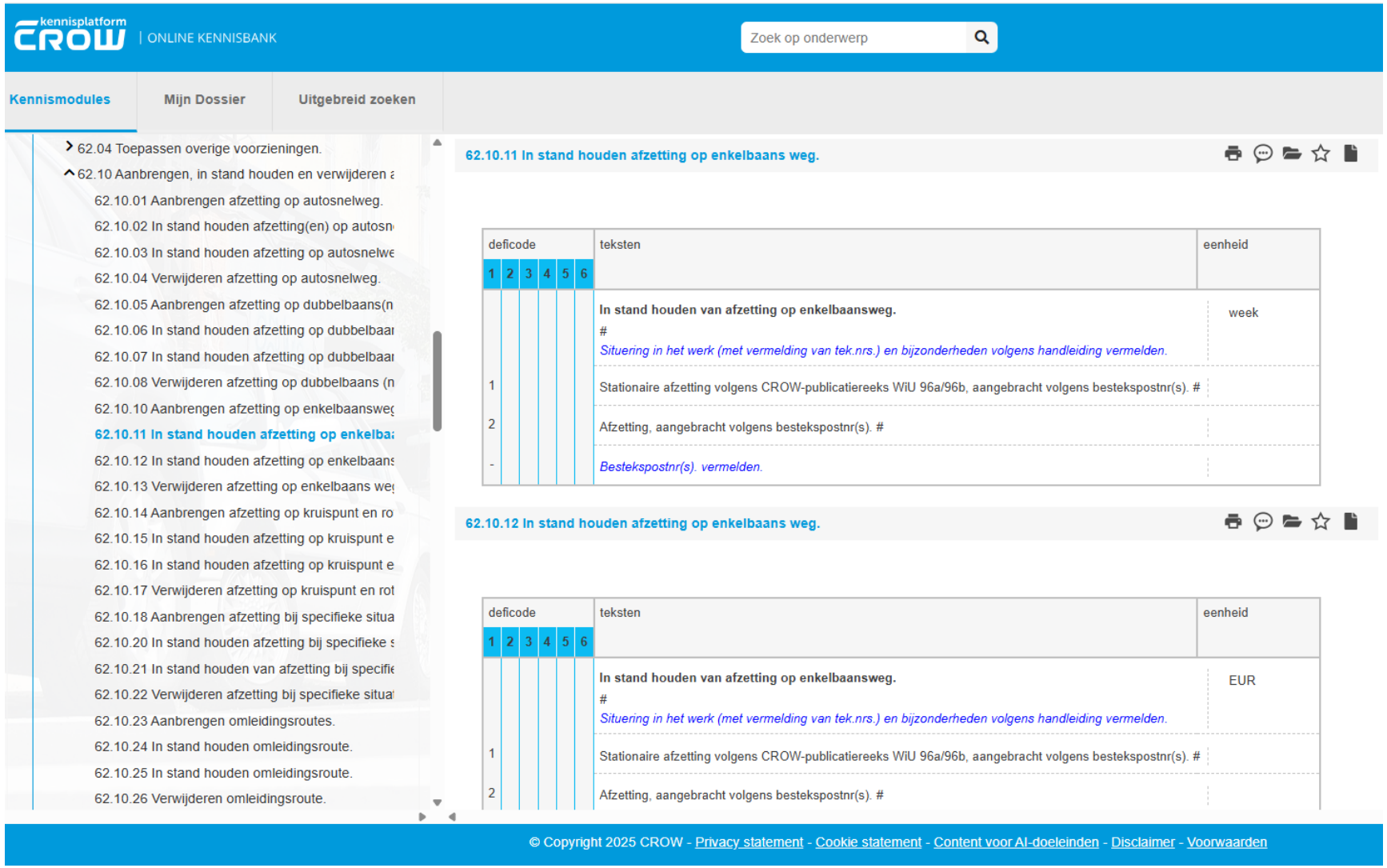

Bij werkzaamheden langer dan 4 weken opsplitsen in aanbrengen, in stand houden en verwijderen.

Hoofdstuk 62 Tijdelijke verkeersmaatregelen

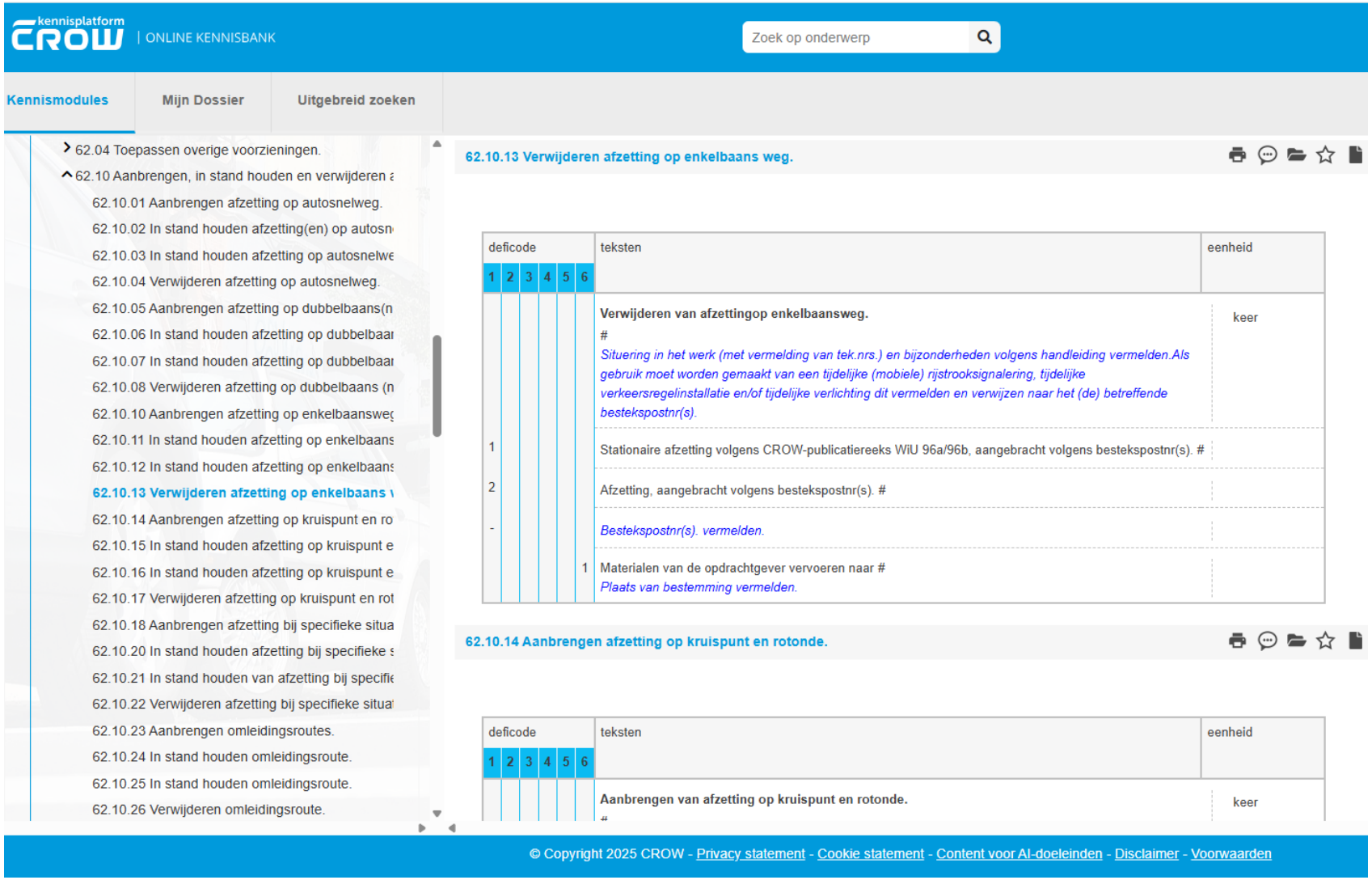

Bij werkzaamheden langer dan 4 weken opsplitsen in aanbrengen, in stand houden en verwijderen.

Hoofdstuk 62 Tijdelijke verkeersmaatregelen

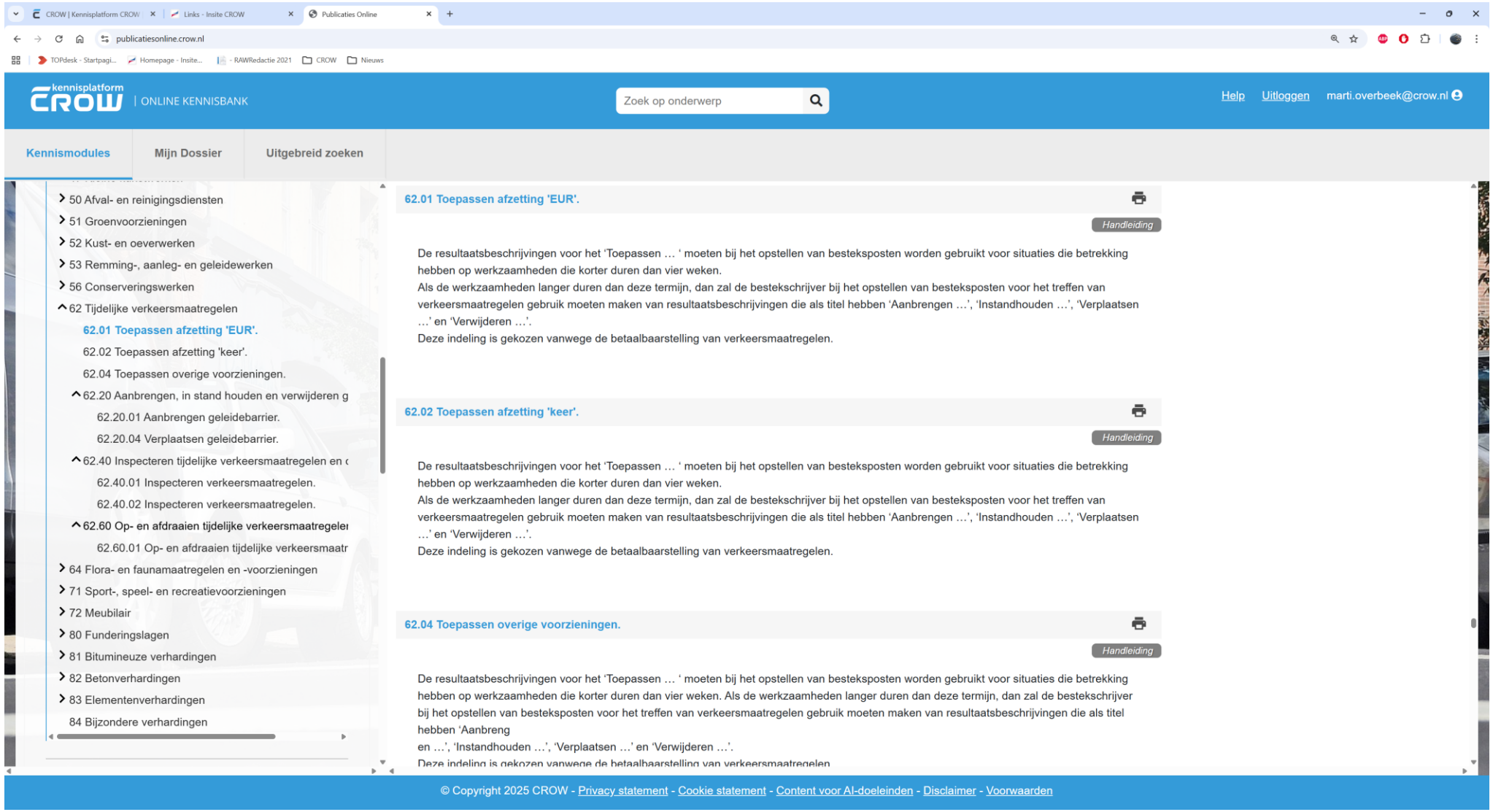

Vragen?

Bedankt voor je aandacht

kennisplatform CROW

info@crow.nl

0318 69 53 00

LinkedIn

CROW nieuwsbrieven